

Landdistrikternes FÆLLESRÅD

Udviklingen i landdistrikterne

Det forløbne år fra årsmødet 2009 og til årsmødet her i 2010 har været et udfordrende år for landdistrikterne – på godt og ondt. Den økonomiske krise har udviklet sig til en krise der berører hele samfundet og dermed også landdistrikterne på flere måder. Samtidig er der i kommuner, regioner og landspolitisk, truffet beslutninger der har haft enten positive eller negative konsekvenser for landdistrikterne og yderområderne. Endelig har der været et pres som følge af en række reformer og tiltag som har haft en centraliserende virkning. Det har forstærket ubalancen mellem landdistrikter og udkantsområder på den ene side, og byer og bycentre på den anden side.

Landdistrikterne i Danmark er vidt forskellige, men samlet set har landdistrikterne blandt andet ud fra krisen og politiske beslutninger været under et kæmpe pres.

Det er et pres som i dag er meget større end de seneste år hvor positive konjunkturer i væksten i samfundet gjorde presset på landdistrikterne mindre udtalt.

Vi er gået fra en dagsorden hvor man overordnet talte om hvor meget, eller hvor lidt, vækstraterne samlet set var lavere i landdistrikterne end i resten af landet, til i dag at tale om hvor meget hårdere, at landdistrikterne i forhold til resten af landet, er ramt af krisen og tilbagegangen i samfundet. Det er en udvikling overordnet som Landdistrikternes FÆLLESRÅD er stærkt bekymrede over.

Overordnet set har landdistrikter og yderområder på mange måder været under stort pres. Den stigende urbanisering, som også opleves globalt, betyder at folk trækker fra land til by.

Dernæst de samfundsmæssige økonomiske konjunkturer som i den aktuelle krise, gør at udfordringerne for at skabe en positiv udvikling i landdistrikterne er endnu større.

Presset på landdistrikterne er også en følge af – eller i nogle tilfælde på trods af – de beslutninger, der bliver truffet politisk kommunalt, regionalt og på landsplan. Det er politiske beslutninger som har haft konsekvenser på fx bosætning, trygheden, uddannelsesmuligheder, jobmuligheder, erhvervsudvikling, fritidsmuligheder osv.

Politiske tiltag og udmeldinger

Regeringen har i sit regeringsgrundlag fra februar 2010 indskrevet at der laves tiltag til et samlet indspil fra regeringen ”*Et land i balance!*”

Der er som tidligere nævnt store udfordringer i vores samfund og ikke mindst i vores landdistrikter og yderområder. Selvom ”Et land i balance” er et tema som mange politiske partier aktuelt har sat på dagsordenen, så kræver det målrettede og mærkbare tiltag for at skabe en vækst i landdistrikter og yderområder som er værst ramt af krisen.

Indfasningen af de kommende tiltag vil skulle ses i lyset af situationen med samfundets krise. For vi kommer ikke uden om at mange virkningsfulde tiltag vil kræve midler til investeringer og drift ud over lovgivningsmæssige tiltag.

Den seneste tid har vi oplevet at kommunerne lægger op til markante besparelser i nuværende 2010 budgetter og i de kommende 2011 budgetter. Samtidig er det første år i kommunernes valgperiode hvor man lettere kan gennemføre besparelser, og endelig kan man politisk bruge argumentet med den aktuelle krise nødvendiggør besparelser.

Landspolitisk er de nylige udmeldinger at kommunerne skal bench-marke overfor hinanden og ved at gøre som de bedste kommuner på alle områder. Der forventes landspolitisk ikke serviceforringelser i kommunerne selvom der er udmeldinger om nul-vækst i aftalen mellem Kommunerne og Regeringen.

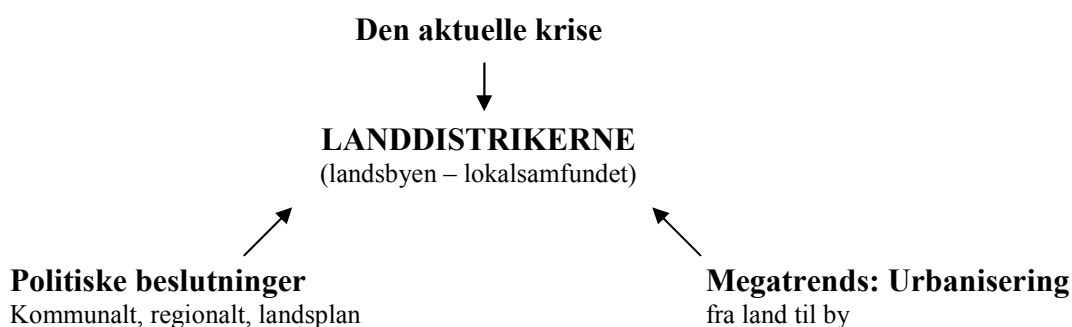
Årsberetning for 2009/2010

Målrettede væksttiltag eller besparelser?

Fra Landdistrikternes FÆLLESRÅDs side er der en begrundet frygt for at kommunerne aktuelt ikke blot vil effektivisere, men som tidligere er nødt til at lave direkte besparelser. Når kommunerne tidligere har lavet besparelser, så har det ofte ramt landdistrikterne hårdere end i kommunernes største byer. Besparelses-nødvendigheden har tidligere ramt udkantskommuner mere end bykommuner.

Samtidig har Regeringen i sit regeringsgrundlag skrevet at der skal laves tiltag for at skabe et land i balance. Hvis disse fremadrettede tiltag ikke skal forsvinde i tilsvarende kommunale besparelser, så er det nødvendigt at politikerne på Christiansborg og kommunerne i samarbejde sikrer en forbedring af rammevilkårene i yderområderne.

Krydsfeltet for landdistrikterne

Forskellighed i landdistrikterne

Landdistrikterne er et bredt dækkende udtryk, som dog ikke giver et billede af hvor stor forskellighed der er i landdistrikterne. Vi ved at ca. 13 % af befolkningen bor i landdistrikterne, hvilket vil sige ca. 735.000 borgere der bor på landet eller i landsbyer under 200 indbyggere. I Landdistrikternes FÆLLESRÅD arbejde fokuserer vi på et større område, da organisationens virkeområde også dækker byer ud langt ud over 200 indbyggere, og i regional udkants perspektiv dækker befolkningen i by og på land.

Vi bør derfor skelne mellem følgende typer landdistrikter.

- *Landdistrikter med befolkning på landet og i landsbyer med en kommunal centerby i centrum, - kendetegnet ved overvægt af områder med negativ vækst.*
- *Landdistrikter i bynære områder og tæt på de største byer i Danmark, - kendetegnet ved positiv vækst i befolkning.*
- *Landdistrikter i yderområder og på øer, - kendetegnet ved ekstra regionale udfordringer som i det fleste tilfælde betyder negativ vækst.*

Ovenstående krydsfelt af påvirkninger og forskelligheden af landdistrikterne, giver et billede af landdistrikterne og de udfordringer som vi har oplevet det seneste år.

Det der stadig er det altafgørende forhold, som har betydning for udviklingen lokalt og i et større område er:

Det livsvigtige lokale initiativ

Landdistrikter hvor man lokalt fra den enkelte borger og i fællesskab ikke gør en indsats i lokalområdet, oplever forholdsmæssigt større tilbagegang og risikerer af uddø på sigt!*

*) Dog kan der være bynære landdistrikter der målt på indbyggertal vil opleve fremgang.

Årsberetning for 2009/2010

Det er derfor vigtigt at slå fast, at uanset hvor store udfordringer der er udefra, så er den eneste løsning der bare delvis kan modvirke udfordringerne, at man lokalt står sammen og bliver enige om at skabe en udvikling, og at man kommer i dialog og samarbejde med kommunen om den udvikling man vil skabe lokalt.

Hvis man ikke gør noget lokalt, så er chancerne for en positiv udvikling og chancen for kommunale investeringer og muligheder for bosætning meget små!

Dannelse af lokalråd, Lokale Udviklingsplaner og endelig udviklingsprogrammet Blomstrende Landsby er værktøjer der kan hjælpe lokalt i landdistrikterne til at formalisere rammerne for udviklingen. Det er elementer som har været i fokus i årets løb, og som berøres senere i beretningen.

Vi skal som borgere i landdistrikterne og som organisation Landdistrikternes FÆLLESRÅD arbejde på alle niveauer, for at mulighederne for udvikling og gode rammevilkår bedres. Det har vi arbejdet meget med i det forløbne år.

Sideløbende skal vi arbejde på at opnå den bedst mulige udvikling indenfor eksisterende rammevilkår. Altså det bedst opnåelige i landdistrikter og yderområder indenfor nuværende rammer.

Det stiller krav til en organisation som Landdistrikternes FÆLLESRÅD, og det giver ekstra arbejde. Organisationen skal kunne være med- og modspiller overfor politikerne og samtidig arbejde tæt med befolkningen i landdistrikterne ved at pege på de muligheder, der er i landdistrikter og yderområder, for positiv udvikling og vækst.

Én landsdækkende Landdistriktsorganisation

Landdistrikternes FÆLLESRÅD har i starten af 2010 taget et afgørende skridt i forhold til at indfri ønsket om at danne én samlet landdistriktsorganisation i Danmark. Det har betydet at Landdistrikternes FÆLLESRÅD har indbudt landsbyorganisationerne Landsforeningen Af Landsbysamfund (LAL) og Landsbyerne i Danmark (LID) til at samle kræfterne ét sted, skabe én organisation, og med det bedste indhold fra alle 3 organisationer, at skabe et nyt fremadrettet Landdistrikternes FÆLLESRÅD.

Der er mulighed for at gøre det mere klart for befolkningen, politikerne og medierne at når vi taler landdistrikter, så bliver det nye Landdistrikternes FÆLLESRÅD stedet at henvende sig. Vi kunne på den måde også skabe bedre resultater for landdistrikterne samt mere synlighed for landdistrikterne. En organisation som med den rette opbygning kan rumme alt fra landsdækkende organisationer til kommuner, landsbyer og enkeltpersoner. Samtidig med at der både er plads til folkeligheden og ildsjælene og den professionelle arbejde med at påvirke politikere og medier.

Landsforeningen Af Landsbysamfund har som den største landsbyorganisation sagt ja til at indgå i processen, mens Landsbyerne i Danmark foreløbig er mere tilbageholdende.

Det er beklageligt hvis Landsbyerne i Danmark ender med ikke at ville deltage, men også vigtigt at slå fast at Landdistrikternes FÆLLESRÅD og Landsforeningen Af Landsbysamfund fortsætter processen med at danne én organisation, indtil der ligger en endelig beslutningsoplæg til Landdistrikternes FÆLLESRÅDs fremtidige struktur.

Bestyrelse og Fællesrådet

Organisationsændringen med den valgte 7-mands bestyrelse (6 A-medlemmer og 1 B-medlem) samt Fællesrådets sammensætning med repræsentanter fra alle organisationer har fungeret i 2 år.

Årsberetning for 2009/2010

Sidste år blev Fællesrådets deltagerantal udvidet ved Visionsseminar og Fællesrådsmøder, og hvert A- og B-medlem blev repræsenteret.

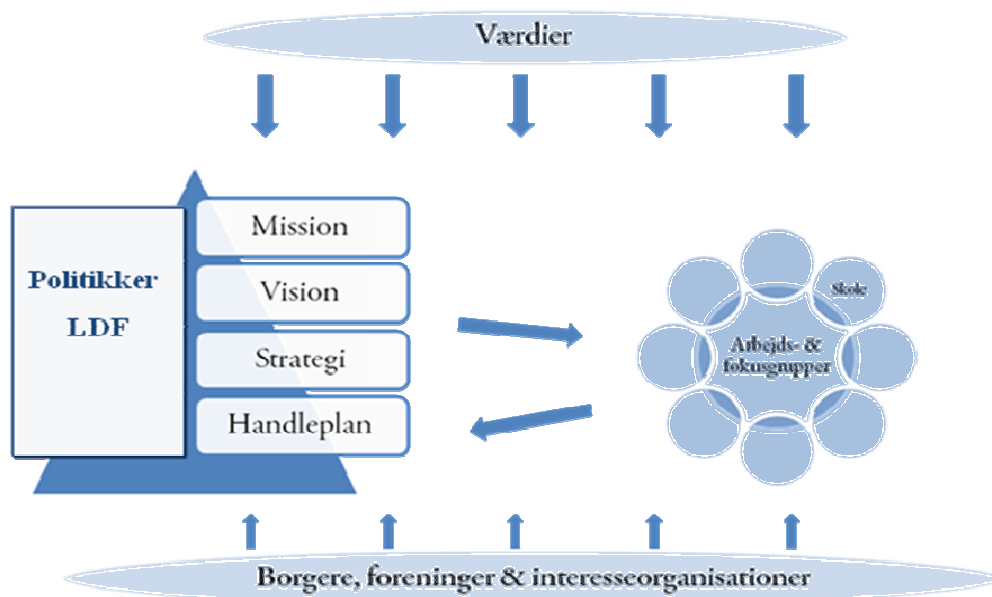
Bestyrelsessammensætningen og deltagelsen har umiddelbart fungeret tilfredsstillende, men der har også været enighed i bestyrelsen om at kommunerne med fordel kan få en stærkere repræsentation i Landdistrikternes FÆLLESRÅDs bestyrelse.

Fællesrådet har – at dømme ud fra deltagelsen – ikke fundet sin rette indhold og funktion endnu. Det er ærgerligt at medlemsorganisationerne ikke har taget Fællesrådet som en mulighed for at komme tæt på organisationens arbejde. Der arbejdes på nye muligheder for at skabe en aktiv deltagelse fra medlemsorganisationerne.

Ud fra ovennævnte er der to tiltag som bestyrelsen ønsker ændret via vedtægtsændringsforslag ved Årsmødet 2010.

Strategiproces

Landdistrikternes FÆLLESRÅD har en strategisk tilgang til prioritering af arbejdet: Mission – Vision – Strategi – Indsatsområder/handlingsplaner, som danner grundlag for arbejdet i organisationen.

Det har været vigtigt at skabe en klarhed og tydelig linje i organisationens politiske arbejde og få defineret organisationen eksistens. Både for os selv i Landdistrikternes FÆLLESRÅD, men mindst ligeså vigtig også så andre udenfor organisationen ved, hvorfor vi er her, hvor vi vil hen, og hvordan vi vil nå dertil. Det forsøges indarbejdet i dagligdagen.

For god ordens skyld skal jeg kort redegøre for Fællesrådets bearbejdning af visionsseminarets ønsker til indsatsområder.

Mission

Landdistrikternes Fællesråds mission for landdistrikterne er at arbejde for bedst mulige rammevilkår og udviklingsmuligheder i landdistrikterne til gavn for befolkningen i landdistrikterne og samfundet generelt.

Årsberetning for 2009/2010

Vision

- *Landdistrikterne skal udvikle sig i en positiv retning, så der skabes balance mellem land og by i Danmark.*
- *For at kunne skabe udvikling og fremgang i landdistrikterne skal forudsætningerne, rammevilkårene og ressourcerne fra stat, region og kommune være sammenhængende og til stede.*
- *Landdistrikterne skal være attraktive og levende med positiv befolkningsudvikling, samtidig med at mulighederne for den enkelte borger forøges og bliver bedre.*

Strategiområder

- *Landdistrikternes Fællesråds vision implementeres gennem følgende indsatsområder:*
- *Der arbejdes for dannelse af et landdistriktsudvalg, nedsat af Folketinget. Gennem sit arbejde skal udvalget være med til at skabe en dybere politik dialog omkring landdistriktsudviklingen, samt skabe en stabil og forankret udvikling af landdistrikterne med alle de forskelligheder den danske geografi fordrer.*
- *Landdistrikternes Fællesråd ønsker at være primus motor i udarbejdelse af en national landdistriktspolitik i et samarbejde mellem landsdækkende organisationer, institutioner og foreninger. Landdistriktspolitikken skal udvikle by-land samspelet og beskrive muligheder, potentialer, ressourcer og forskelligheder.*
- *Landdistrikternes Fællesråd ønsker i samarbejde med beslutningstagerne i stat, region og kommune at skabe optimale muligheder for tilvejebringelse og prioritering af ressourcer til landdistrikterne.*
- *Levevilkårene i landdistrikterne skal til stadighed optimeres og udvikles.*
- *Det skal ske ved at identificere udviklings- og vækst-forudsætninger i landdistrikterne, og eksempelvis gennem brug af mere forskningsbaseret viden om udvikling i landdistrikterne.*
- *Landdistrikternes Fællesråd ønsker at skabe synlighed og dialog i forhold til rammevilkår, der skal være til stede for udvikling i landdistrikterne. Rammevilkår er fx. bosætning, erhvervsudvikling, infrastruktur, uddannelse, foreningslivet og det generelle serviceniveau for borgerne i landdistrikter – alt sammen under hensyntagen til forskelligheden.*

Indsatsområder

Indsatsområderne blev redefineret ved Visionseminaret i efteråret 2009 afholdt i Oksbøl, med følgende prioriteringer:

- 1. Landdistriktsudvalg i Folketinget, inkl. national landdistriktspolitik**
- 2. Bedre rammevilkår i for erhverv og bosætning**
- 3. Nytænke den offentlige service.**
- 4. Fremme lokale ildsjæles og aktørers muligheder**

Indsatsområderne er særlig prioriterede områder i organisationens arbejde, men det udelukker selvfølgelig ikke alt andet, for Landdistrikternes FÆLLESRÅD skal reagere på aktuelle sager i løbet af året.

De arbejdsgrupper som har været iværksat, har i større eller mindre grad arbejdet med hvert sit indsatsområde, med deltagelse af både medlemmer fra bestyrelse og Fællesråd. Indsatsen har på nogle områder været tilfredsstillende, og på andre områder været knap så tydelig. Arbejdet skal bestå sin endelige prøve i 2010.

- Der er opnået meget gode politiske kontakter og en forståelse for ønsket om et landdistriktsudvalg i Folketinget. Et landdistriktsudvalg i Folketinget vil kunne give den nødvendige fokus på landdistrikterne i Folketinget modsat det vi ser i dag.
- Nytænkning af den offentlige service kan tage udgangspunkt i Pilotprojekt Landsbypedeller.
- De sidste indsatsgrupper er fortsat i proces med det videre arbejde.

Årsberetning for 2009/2010

Blomstrende Landsby (skal beskrives)

Infrastruktur

Tilgængelighed er et altafgørende rammevilkår for borgere og virksomheder i landdistrikter og yderområder. Tilgængelighed og infrastruktur hænger nøje sammen.

Infrastruktur definerer vi i Landdistrikternes FÆLLESRÅD som alt indenfor vejnet, havne, jernbanenet, busdrift, postbetjening og IT-højhastighedsforbindelser.

1. Trafikplanen og kollektiv trafik

Der har i årets løb været nedskæringer i regionernes og kommunernes busdrift, hvilket ofte har ramt ruter i landdistrikterne trods endog pæne passagertal. De tomme busser er for længst væk, nu går man skridtet længere og fjerner ruter, som rammer især unge og ældre som ikke har mulighed for at lade sig transportere med bil. Det er en problemstilling som Landdistrikternes FÆLLESRÅD har fremført overfor politikere i kommuner, regioner og landspolitisk senest overfor Transportministeren.

Da Trafikplanen blev vedtaget for ca. halvanden år siden, indeholdt den stort set kun investeringer i trængselsområder især omkring bycentrene indenfor områderne: jernbanenet med højhastighed, motorveje og kollektiv trafik ved de 4 største byer.

De planlagte investeringer vil Landdistrikternes FÆLLESRÅD ikke afvise som direkte forkerte, men Trafikplanen er som en trebenet taburet, hvor to af benene mangler! Det bliver aldrig en samfundsmæssig succes, fordi tilgængelighed i yderområder og landdistrikter overhovedet ikke er på tale, heller ikke som én af forudsætningerne for vækst.

Man burde afprøve tesen om at investeringer kun i trængselsområder forringer skaber en endnu mere skævt samfund, som medvirker til større urbanisering og behov for yderligere infrastruktur investeringer. Ud fra ønsket om mest for pengene, så er det værd at huske at én km motorvej gennem landområder kun koster 20 % af én km motorvej gennem bebyggede områder.

Landdistrikternes FÆLLESRÅD har markeret sig i pressen og talt med politikere, senest transportministeren og søger fortsat at præge beslutningerne fremadrettet.

2. Postbetjening

Vi har oplevet forringelser i PostDanmarks betjening på flere områder, bortset fra omdeling af foreningsblade på visse små-øer. Det er meget utilfredsstillende.

Der skal være nye forhandlinger mellem PostDanmark og Transportministeriet omkring fremadrettet postbetjening. Forslag som postfrie dage har været fremme, men politisk er der signaler fra flere sider om ikke at forringe postbetjeningen i landdistrikterne, men at se på andre muligheder inkl. portostigning. Landdistrikternes FÆLLESRÅD vil fortsætte arbejdet på dette område.

3. IT – højhastighedsforbindelse

Højhastighedskomiteen som var nedsat af Videnskabsministeriet er kommet med sine anbefalinger til fremtidens højhastighedsforbindelse.

Der er foreslået 50 Mbit/s i 80 % af landet, mens den resterende 20 % af landet kunne nøjes med 10 Mbit/s Upload. Det er klart utilfredsstillende, da vi uanset bopæl kan have brug for en hurtig forbindelse til fx arbejde, telemedicinering og lignende. Landdistrikternes FÆLLESRÅD har prøvet at påvirke relevante politikere på området. Resultatet kendes ikke endnu.

Årsberetning for 2009/2010

Uddannelse

1. Lokale skoler

Uddannelse er et andet meget vigtigt rammevilkår for landdistrikterne.

De lokale skoler (0.-10. klasse) er vigtige i landdistrikterne. Det behøver ikke være skoler med overbygning, men børne-universer, med 0-6 års institution og 0.- 6. klasse giver rammer for meget velfungerende enheder. Landdistrikternes FÆLLESRÅD ønsker bedre muligheder for fælles ledelse på mindre skoler og fokus på at lokale mindre skoler kan have mindst lige så stort faglighed som store skoler.

Landdistrikternes FÆLLESRÅD har været i dialog med politikere kommunalt, men også uddannelsespolitikere på landsplan samt både den forhenværende og nuværende undervisningsminister. Det er et område som skal have stort fokus det kommende år, hvor politikerne vil lukke flere skoler.

2. Erhvervsskoler

Landdistrikternes FÆLLESRÅD har de seneste par år arbejdet for udkants-taksameter for erhvervsskolerne. Det blev gennemført i årets løb, og vil bidrage positivt til at fastholde uddannelserne i fremtiden i udkantsområderne.

3. Professionshøjskoler

Fra Landdistrikternes FÆLLESRÅD har vi de seneste år påpeget nødvendigheden af udkants-taksameter for professionshøjskolerne, senest overfor den nye Undervisningsminister. Det har været tæt på store lukninger hos Professionshøjskolen Sjælland (endte med 2-3 lukkede afdelinger), Professionshøjskolen Lillebælt (1 lukket afdeling) samt Professionshøjskolen for Region Midt. Sidstnævnte undgik med nød og næppe lukning af 3-5 afdelinger i udkantsområder i denne omgang. Professionshøjskolerne har en stor betydning som kraftcentre i et større geografisk område og dermed i et regionalpolitisk perspektiv. Eneste måde det kan sikres er med et udkantstaksameter som giver incitament til at udvikle frem for at afvikle afdelingerne i udkantsområder.

Sundhedsvæsen

1. Hospitalsplan og akuttækning

Et meget afgørende rammevilkår for befolkningens tryghed samt overlevelse i kritiske situationer, er et velfungerende sundhedsvæsen.

Hospitalsplanen skal sikre, at vi alle bliver behandlet af specialister, hvilket er en fordel ved planlagte operationer. Der er i den vedtagne plan fremover kun plads til få superhospitaller i hele landet, når man – i øvrigt fornuftigt nok – vil samle store lægeeksperter indenfor hvert speciale. Senest er der truffet beslutning om hospitalsstrukturen i Region Sjælland.

Ulempen ved langt mellem hospitaler med akutfunktioner, som skal redde liv ved fx trafikulykker, blodpropper, fødsler osv. osv. Derfor burde regionerne være opmærksomme og indtænke yderområderne når de optimale placeringer skulle findes. Det er forståeligt, at befolkningen i yderområder ikke vil acceptere afstande på 90-100 km og dermed halvanden times kørsel til nærmeste hospital, hvis et bedre placeringsforslag kunne have sikret bedre geografisk dækning. Undersøgelser viser at store afstande vil koste menneskeliv og det kan ikke undgås med en forbedret præ-hospitalsindsats!

Landdistrikternes FÆLLESRÅD har markeret sig i denne sag, dog uden at det har givet store resultater. Der er dog regioner, som fx Sjælland og Nordjylland som har taget geografien med i deres beslutninger om akutfunktioner på deres sygehuse.

Et konkret eksempel

Årsberetning for 2009/2010

Det er tankevækkende når et flertal i Regionsrådet i Region Midt vil placere et hospital ved Herning når en placering ved Holstebro er det optimale afstandsmæssig for alle borgere. Det vil forkorte afstandene med ca. 30 km. Regionalpolitisk vil det for et udkantsområde endvidere betyde tab af arbejdspladser, samt risiko for tab af sundhedsuddannelser.

2. Praksislæger

I Landdistrikternes FÆLLESRÅD frygter vi at der bliver markant længere mellem de praktiserende læger, blandt andet fordi regionerne ved at samle lægerne i sundhedscentre, fjerner praktiserende læger fra landdistrikter og mange yderområder. Større rekruttering af kvalificerede læger fra udlandet er en mulig vej for at løse udfordringerne med lægemangel blandt praktiserende læger. Landdistrikternes FÆLLESRÅD har markeret sig i flere sager omkring praktiserende læger i landdistrikter og yderområder.

Landbrugslov

Den nye landbrugslov liberaliserer på mange måder i landbrugserhvervet. Det er nu muligt at der kan komme eksterne ejere, og erhvervet kan tiltrække ekstern kapital. Landdistrikternes FÆLLESRÅD er selvfølgelig positive overfor at erhverv i landdistrikterne skal kunne klare sig. På den anden side er der en hvis bekymring for at ændringerne omkring bopæl, nye muligheder for ejerskab og de fjernede begrænsninger på areal vil betyde at landbruget og landmændene vil blive mindre engagerede i deres lokalsamfund.

Deling af LDF og LDH

Det er blevet besluttet at Landdistrikternes HUS skal skilles ud fra Landdistrikternes FÆLLESRÅD så det bliver to juridiske enheder, hvor Landdistrikternes FÆLLESRÅD ejer Landdistrikternes HUS. Det er en beslutning som er foretaget for at kunne udvikle Landdistrikternes HUS og for at kunne byde ind på rådgivningsopgaver fra fx ministerier. Allerede nu er de første nye kontrakter kommet i hus

Nyt sekretariat

Landdistrikternes FÆLLESRÅD flyttede i starten af 2010 i nye sekretariatslokaler på Nørregade 12 i Vejen. Der var alt for lidt plads i lokalerne på Jacob Gades Alle. Det er et flyt som giver muligheder for organisationen både med hensyn til interne møder og med hensyn til kommende udvidelser. Det er dejlige lokaler som alle er tilfredse med. Der blev afholdt åbningsreception i starten af februar 2010.

Nedrivningspulje

Landdistrikternes FÆLLESRÅD foreslog for godt et år siden en ”vækstpakke” med en indsats omkring dårlige boliger i landdistrikter og yderområder.

Det endte med en pulje til nedrivning eller forbedring på i alt kr. 150 mio. + kommunal medfinansiering på 25 %, i forhandlingerne mellem KL og Regeringen. 34 kommuner har fået bevilliget penge til en indsats i 2010.

Det løser ikke hele problemet, med dårlige boliger i landdistrikterne og yderområderne, hvor Statens Byggeforsknings Institut (SBI) har estimeret at der er 10.000 dårlige boliger, men det er en rigtig god start, som nødvendigvis må følges op af en ny pulje for 2011 og de kommende år. Der var politisk lydhørhed for at iværksætte dette tiltag for at få ryddet op i de dårlige boliger, ryddet op i bolig-ligene, det er i første omgang en sejr på dette område.

Årsberetning for 2009/2010

Det vil forbedre det visuelle indtryk af landdistrikterne og i landsbyerne kan man lave grønne oaser, eller give mulighed for nybyggeri.

Landdistrikternes FÆLLESRÅD kan selvfølgelig ikke tage hele æren for tiltaget med puljen, men vi har arbejdet hårdt for det i længere tid.

Landdistriktsprogrammet

LAG

Landdistriktsprogrammet er i løbet af sit 3. leveår kommet til at fungere bedre og bedre. Der er i årets løb kommet mange ansøgninger og kvalificerede projekter rundt i LAG'erne. En god del bevilliges støtte.

LAG-organiseringen er en rigtig god lokal organiseringsform, som Landdistrikternes FÆLLESRÅD var aktive omkring tilblivelsen af, og støtter i det fremadrettede arbejde. Der laves en kæmpe indsats lokalt, og der er skabt en lokal organisering og samarbejde som har en stor værdi.

Landdistrikternes FÆLLESRÅD har i årets løb været i dialog med FødevarerErhverv omkring midlernes fordeling og udbredelse af kendskabet og optimering af indsatsen i flere mellemkommuner. Landdistrikternes FÆLLESRÅD har ønsket en optimering af indsatsen for at få mellemkommunerne mere aktive i samarbejdet med dannelsen af LAG'er i disse kommuner, og styrket samarbejde i de mellemkommuner hvor LAG'erne er dannet, men hvor aktivitetsniveauet er lavt.

Vi har ved flere lejligheder påpeget at uforbrugte midler i øvrige LAG'er IKKE skal omfordeles på nuværende tidspunkt, men derimod skal der også en aktiv indsats rettet mod de LAG'er som ikke har brugt deres midler endnu. Vi opnår ikke bedre projekter ved bare at omfordele midlerne til de LAG'er der bruger mest i forvejen. Vi ved også at de LAG'er hvor der indtil videre ikke er støttet mange projekter, vitterlig HAR et behov for udvikling i deres område. Landdistrikternes FÆLLESRÅD fortsætter i det nye år kampen for at få midlernes anvendt på bedste måde i de eksisterende LAG'er, frem for en omfordeling.

Alle "børnesygdomme" er ikke væk endnu. Det er stadig uhensigtsmæssigt at LAG'er i mellemkommuner ikke må bevillige støtte til erhvervsprojekter, et lille problem som let kunne afhjælpes.

Inden programperiodens udløb i 2013 er det Landdistrikternes FÆLLESRÅDs forventning at behovet for flere midler vil være til stede, forudsat at Fødevarerministeriet og FødevarerErhverv har ønsket at gøre en indsats for at udbrede ordningerne.

Det gode eksempel

Ekstra Bladet har tidligere været kritisk og forsøgt at latterliggøre mange projekter, som fx da en skibakke på Bornholm stod for skud. Så vidt Landdistrikternes FÆLLESRÅD er orienteret har befolkningen brugt skibakken meget de seneste par vintre, især i år hvor naturlig sne gjorde bakken meget anvendelig, for rigtig mange borgere i lang tid. Det glemte Ekstra Bladet at skrive!
--

Fiskeri-LAG

Fiskeri LAG'erne er en anden sag. Vi har påpeget at vi har behov for en større del national medfinansiering, så ikke størstedelen af midlerne til Fiskeri-LAG'erne er "rene" EU-midler som ikke er national medfinansieret. En stor andel ikke-medfinansieret midler forringer anvendeligheden af midlerne, og man risikerer at Fiskeri-LAG'erne i sidste ende går til grunde. Man må ikke glemme at disse LAG'er befinder sig i områder med størst behov for udvikling.

Årsberetning for 2009/2010

Endelig var den sene tilsagnstidspunkt for 2010 midlerne til Fiskeri LAG'erne så sent at det ikke var anstændigt. Flere Fiskeri-LAG'er havde opsagt eller var ved at opsigte deres koordinatore på det tidspunkt.

For "land"-LAG'erne var sagen lidt bedre, dog kom det endelige tilsagn meget sent.

Detailhandel - Lukkeloven

Detailhandel og rammevilkårene for detailhandel i landdistrikterne er vigtig. Landdistrikternes FÆLLESRÅD mener at lukkeloven beskytter de mindre detailhandelsbutikker og medvirker til, at vi kan fastholde indkøbsmuligheder i landdistrikterne. Lukkeloven var i 2009 igen i spil, med et forslag om en lempelse af lukkeloven i en overgangsordning, med henblik på en afskaffelse i løbet af et par år.

I samarbejde med en række organisationer var Landdistrikternes FÆLLESRÅD med til at fremsætte ønsket om en lukkelovskommission, og bruge resultater fra igangværende undersøgelser i debatten. Landdistrikternes FÆLLESRÅD ønsker nu overgangsordningen skal blive den fremadrettede lukkelov på sigt.

I sidste ende kommer vi dog ikke udenom at det er forbrugernes adfærd, som afgør om indkøbsmuligheder og lignende tilbud skal være eksisterende i landdistrikter og lokalsamfund.

Kommuner

Landdistriktsudviklingen er et emne, der bliver mere og mere synlig i kommunerne i takt med, at selv tidligere bykommuner må sande, at de har fået landdistrikter indenfor kommunegrænsen. Heldigvis tager mange kommuner opgaven seriøst og er i gang med at etablere en landdistriktspolitik og en fast dialog- og mødestruktur i samarbejde med kommunens landdistriktsråd. Der samarbejdes om udviklingsplaner og netværksskabelse i lokalsamfundene. Fra Landdistrikternes FÆLLESRÅD håber vi, at flere kommuner vil fokusere endnu højere på deres landdistrikter og lokalsamfund fremover – til gavn for kommunens egen udvikling. Som noget nyt arbejder Landdistrikternes FÆLLESRÅD med at lave en fast kvartals-blad målrettet kommunerne og med oplysning om landdistriktsudvikling, bladet vil få naturlig sammenhæng til vores hjemmeside.

Det er også i kommunerne at et af Landdistrikternes FÆLLESRÅDs nye projekter *Landsbyedeller* skal udfolde sig. Vi skal tage udgangspunkt i den enkelte landsby, og hvordan vi kan bruge ressourcerne opgavemæssig og medarbejdermæssigt mere optimalt. Vi afventer Velfærdsministeriet bidrag til dette projekt, for vi er klar, og kommuner er også klar til at deltage.

Det Rådgivende Udvalg

Det Rådgivende Udvalg På Landdistriktsområdet (DRUPL) under Indenrigs- & Socialministeriet har afholdt et møde i det forløbne år. Der var lagt op til forøget aktivitet i udvalget, men ministerskiftet og omdannelsen til Indenrigs- & Sundhedsministeriet gør at mødeaktiviteten er lidt forsinket. Vi skal have pustet nyt liv i udvalget, hvilket vi forventer vil ske under Bertel Haarder som ny Indenrigs- og Sundhedsminister.

Forskning og undersøgelser - Center For Landdistriktsforskning (CLF)

Forskning og undersøgelser er vigtige for Landdistrikternes FÆLLESRÅD, fordi det er med til at validere og kvalificere organisationens synspunkter, og fordi Landdistrikternes FÆLLESRÅD har

Årsberetning for 2009/2010

et unikt netværk og kontakthflade til lokalsamfund, som kunne få gavn af en endnu større formidling af forsknings- og undersøgelsesresultater

Landdistrikternes FÆLLESRÅD har en plads i IFULs bestyrelse under Syddansk Universitet (SDU) og bruger den aktivt. IFUL er i årets løb undergået en omorganisering, hvor IFUL slås sammen med 2 andre mindre institutter under SDU. Det bliver til et nyt institut med 3 underliggende centre, hvoraf Center For Landdistriktsforskning (CLF) bliver ét af dem. Der er mulighed for synergier i det administrative led, og i det forskningsmæssige miljø, så det er den rigtige vej for forskningen i landdistrikter.

Landdistrikternes FÆLLESRÅD har endnu ikke fået den centrale plads som vidensformidler som mange lokalsamfund efterspørger. Det er en rolle som Landdistrikternes FÆLLESRÅD har ønsket, men som kræver den nødvendige finansiering er til stede for at kunne gennemføre i fuld omfang.

Kommunikation

Landdistrikternes FÆLLESRÅD har i årets løb styrket kommunikationen med lanceringen af www.landdistrikterne.dk som landdistriktsportalen hvor relevant information og nyheder fra landdistrikterne og om landdistrikterne findes. Der er mange besøgende på portalen.

Landdistrikternes FÆLLESRÅDs hjemmeside er www.lfd.landdistrikterne.dk. Dertil er der særskilte hjemmesider for Blomstrende Landsby, Infoland, Landdistrikternes HUS og Landsbyedel projektet.

Kommunikationen har også fået en ny vinkel i form af et fast ugentligt nyhedsbrev/nyhedsmail. Det er en nyhedsmail som sendes til alle interesserede som ønsker det.

Der har været meget positiv respons på denne nyhedsmail, fordi kvaliteten og sagligheden er i top. Nyhedsmailen giver også anledning til at flere sager finder vej i diverse nyhedsmedier i radio, tv, og på nettet.

Landdistrikternes FÆLLESRÅD har været en del i medierne i årets løb, selv om vi kunne ønske os mere. Det kræver en målrettet indsats hvor håbet er at portalen og nyhedsmailen sammen med direkte kontakter vil give mere synlighed for sagerne og Landdistrikternes FÆLLESRÅD.

Medlemssituation

Landdistrikternes FÆLLESRÅD har i løbet af det seneste år haft et par ændringer i A-medlemskredsen. I starten af 2010 har **Fritid & Samfund** og **Landsforeningen af Økosamfund (LØS)** desværre meldt sig ud. Samtidig er det glædeligt at Landsforeningen af Danske Forsamlingshuse er optaget som nyt A-medlem.

I B-medlemskredsen er der et stabilt niveau på 23 B-medlemmer hvoraf langt størstedelen er kommuner. Over en tredjedel af landets yder-, land- og mellemkommuner er medlem af Landdistrikternes FÆLLESRÅD.

Landdistrikternes FÆLLESRÅD ønsker fortsat at blive en større organisation, ved at tiltrække flere A- og B-medlemmer. Der ud over arbejdes der med flere medlemskategorier.

Årsberetning for 2009/2010

Landdistrikternes HUS

I det forløbne år har Landdistrikternes HUS gennemgået en stor udvikling og har fortsat vækst i udviklingen og mængden af opgaver.

Deling af LDF og LDH

Det er blevet besluttet at Landdistrikternes HUS skal skilles ud fra Landdistrikternes FÆLLESRÅD så det bliver to juridiske enheder, hvor Landdistrikternes FÆLLESRÅD ejer Landdistrikternes HUS. Det er en beslutning som er foretaget for at kunne udvikle Landdistrikternes HUS og for at kunne byde ind på rådgivningsopgaver fra fx ministerier. Allerede nu er de første nye kontrakter kommet i hus

Landdistrikternes HUS udfører opgaver på en lang række områder.

Infoland
(beskrives)

Lokale UdviklingsPlaner
(beskrives)

LAG koordinatorfunktioner.
(beskrives)

Blomstrende Landsby Sekretariat
(beskrives)

Landsbypedeller
(beskrives)

Afdelingsstruktur

Landdistrikternes HUS Øst

Udgangspunktet for rådgivningen på Sjælland er Landdistrikternes HUS Øst.

Det er en klar fordel at være forankret geografisk rundt i hele landet. I takt med at efterspørgslen efter produkter og rådgivning stiger, vil bestyrelsen overveje at åbne afdelinger i andre dele af landet.

Til slut tak til alle medarbejdere, medlemmer, fællesrådet, bestyrelsen og samarbejdspartnere som Landdistrikternes FÆLLESRÅD har samarbejdet med eller været i kontakt med i løbet af det forløbne år.